

Afname Indische ganzen

André van Kleunen, Sovon Vogelonderzoek Nederland

De Indische gans is een Centraal-Aziatische soort, die broedt in de Chinese en Mongoolse hooglanden op 4.000-5.000m hoogte. Ze trekken 's winters over de Himalaya naar laaglandmoerassen in India, Bangladesh en Myanmar. Hoewel de aantallen zijn afgenomen, is de soort niet bedreigd. Het voorkomen van de Indische gans in West-Europa is geheel terug te voeren op introductie door mensen. De soort wordt al lange tijd gehouden als sier- en parkvogel. Hoewel de soort hybridiseert met andere ganzensoorten, lijken de hybriden niet vruchtbaar. Er is ook geen andere impact bekend op inheemse soorten.

Voorkomen broedtijd

De eerste waarnemingen van Indische ganzen (*Anser indicus*) in Nederland stammen uit de jaren zestig. Het eerste broedgeval werd vastgesteld in 1977. Vanaf 1986 nam de soort snel toe met ongeveer 10% per jaar. In 2000 waren naar schatting 70-100 broedparen aanwezig. Een concentratie bevond zich toen langs de Lek, het nabije Kromme Rijngebied en de Waal (30- 40 paar). Daarnaast was er een cluster bij de Nieuwkoopse Plassen van circa 19 paren. Beide waren te herleiden tot lokale watervogelcollecties. Verspreid over het land werden kleinere aantallen vastgesteld. Op het hoogtepunt in de jaren 2008-2010 werden de aantallen op 125-200 broedparen geschat. Daarna zijn deze afgenomen door afschot en wegvangen van zomerpopulaties. In 2013-2015 werden de aantallen nog altijd op 50-90 broedparen geschat, maar zijn de meeste concentraties verdwenen.

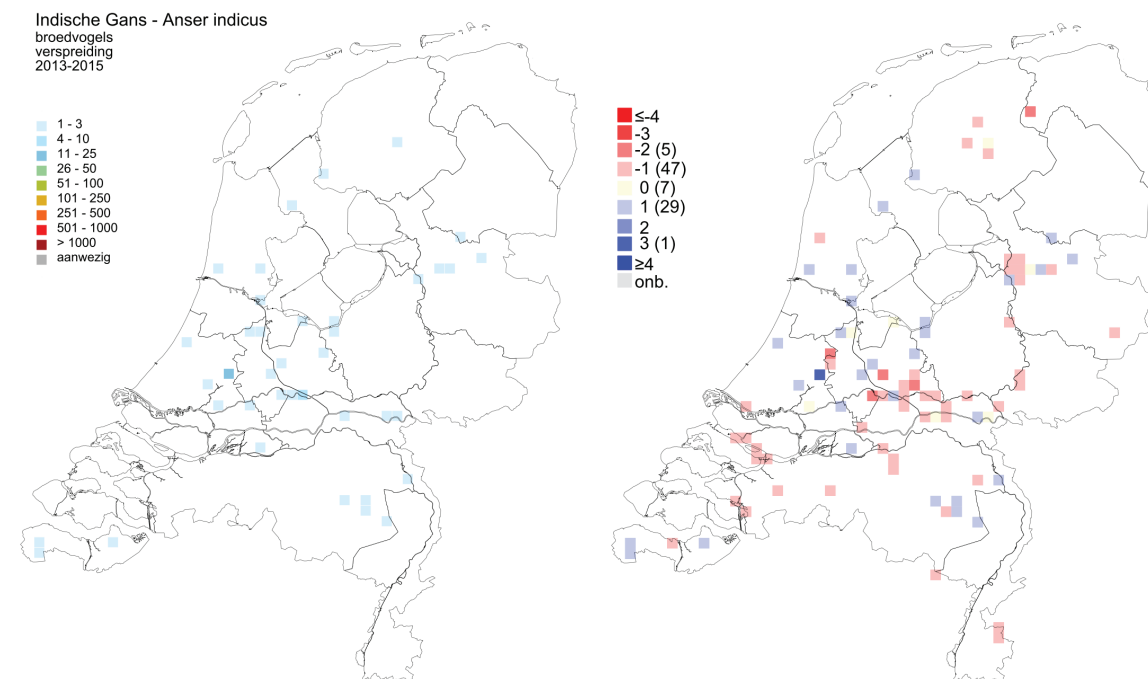
Voorkomen buiten de broedtijd

De winterspreiding is beduidend groter dan de broedverspreiding. Het meest recente overzicht dateert van het seizoen 2018/2019 met meldingen verspreid over het land en concentraties vastgesteld langs de Neder-Rijn en de Lek en de wijdere omgeving (maximum 53 in januari) en langs de Overijsselse Vecht, in de buurt van de Duitse grens (maximum 42 in januari).

De Nederlandse broedvogels zijn standvogel. Een belangrijk deel van de vogels komt niet tot broeden en blijft daardoor bij broedvogelinventarisaties buiten beeld. Buiten de broedtijd vindt enige instroom plaats van de kleine broedpopulatie in Duitsland en mogelijk ook van de Belgische.

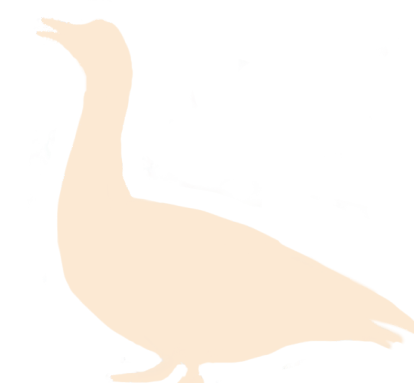
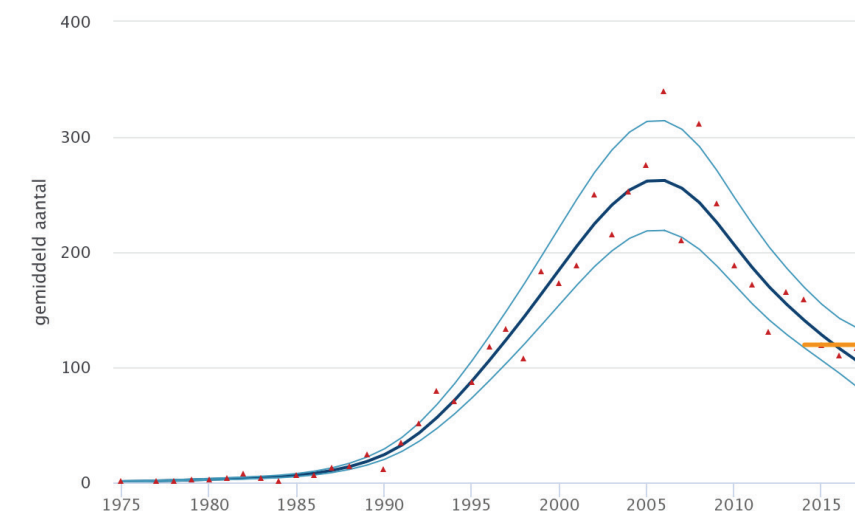
Het aantal Indische ganzen dat buiten de broedtijd in ons land verblijft, is na een piek rond 2005 afgenomen. De huidige aantallen zijn vergelijkbaar met die van halverwege de jaren negentig. Het seizoensmaximum van 2018/19 was 193 exemplaren. De afname wordt toegeschreven aan populatiebeheer in de zomer, al blijft onduidelijk welke aantallen aan de populatie worden onttrokken en of dit in recente jaren ook nog een rol speelt.

Indische gans met grauwe gans, Lentsche Waard. De soort is vrij eenvoudig te herkennen aan de kenmerkende streepatronen op kop en hals. Bij jonge vogels ontbreekt deze streping nog; zij hebben een grijze nek en kopkap. (Foto: Harvey van Diek).

Broedverspreiding 2013-2015 en verandering broedverspreiding 2013-2015 ten opzichte van 1998-2000.

(Bron: Sovon Vogelatlas)

De aantalsontwikkeling van Indische gans buiten de broedtijd op basis van de maandelijks getelde gebieden in het Watervogelmeetnet. Het oranje streepje geeft het gemiddelde aantal in de laatste vijf seizoenen weer. (Bron: NEM - Sovon, RWS, CBS & provincies)

Telprojecten en waarnemingen doorgeven

De aantallen Indische ganzen worden gevolgd binnen de maandelijkse watervogeltellingen in het kader van het NEM, gecoördineerd door Sovon. Losse waarnemingen van Indische ganzen kunnen worden doorgegeven via telmee.nl of waarneming.nl. Waarnemingen die wijzen op broedende Indische ganzen kunnen worden doorgegeven op de Sovon-website:

<https://www.sovon.nl/nl/content/losse-meldingen-broedvogels>

Verder lezen

(Meer) statistieken over voorkomen Indische gans in Nederland:

<https://stats.sovon.nl/stats/soort/1620>

Risicoanalyse:

<https://www.sovon.nl/nl/content/risicoanalyse-van-geïntroduceerde-ganzensoorten-nederland>

